

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

18. Secunda ex voluntate singulari salutis parvulorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

esse posset, absterfit. Nam resumens in libro de prædestinatione Sanctorum, id quod in alio jam citato de Correctione & gratia dixerat: Scripturâ esse, inquit, probavimus cum Deus VULT fieri, quod non nisi volentibus hominibus oportet fieri, inclinari eorum corda ut hoc velint, eo scilicet inclinante, qui in nobis mirabili modo & ineffabili operatur & velle. Quid sit autem illud quod Deus VULT, hoc est, intendit fieri, & tamen non nisi per homines oporteat fieri, statim adjicit: An forte quia ostendimus hoc Deum egisse in cordibus hominum, & ad hoc perduxisse quorum ei placuit voluntates, ut REX CONSTITVERETUR SAUL, SIVE DAVID, ideo hac exempla causa huic convenire non putant, quoniam non hoc est temporaliter REGNARE in hoc seculo, quod est in ÆTERNVM REGNARE CVM DEO. Et adhuc manifestius addit consequenter: Ac per hoc existimant AD REGNA TERRENA FACIENDA Deum inclinare, AD REGNUM VERO CÆLESTE OBTINENDVM Deum non inclinare quorum voluerit voluntates. Et statim probat etiam cum Deus vult Reges in cælo fieri, sic eorum corda converti: Sed puto, inquit, PROPTER REGNUM Cælorum non propter regnum terrenum esse dictum: Inclina cor meum &c. Crediderunt quotquot erant ordinati in vitam æternam, quibus & alijs adductis litterarum sacrarum locis, tandem concludit: Audiant hæc & alia quæcumque non dixi, quibus ostenditur Deus ad REGNUM ETIAM CÆLORVM & ad VITAM ÆTERNAM PARARE & convertere hominum voluntates. Et adhuc inferius: Cognate autem quale sit, ut credamus ad constituenda regna terrena hominum voluntates operari Deum, & ad capessendam regnum cælorum homines operari voluntates suas. Et de Davidis ad regnum, tanquam ad intentum finem,

de prædest. et sanct. c. 2. 2.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

Ibid.

A electione, & ejus à tribulationibus, liberatione, per quam finem istum assequi debebat, alio in loco: Cum ergo David Deus elegeret, & prælegisset & prædestinasset ad regnum, noluit & ipsum David anteregnum tenere, quam primo à persequentibus liberaret, ut etiam in hoc ipso figuraret nos, id est corpus eius cuius corpus caput Christus: hoc est, ut figuraretur, quod Deus ad istum modum etiam eligit, & prælegit, & prædestinat homines ad regnum cælorum, & hanc voluntatem liberando eos à tribulationibus exequitur. Si quisquam non delirus de rebus humanis ita loqueretur, ut diceret, quando Princeps supremus vult aliquem constituere tribunum militum, vel provinciam gubernatorem, ita hoc exequitur fortiter, ut nihil ei resistere possit, quin ita fiat, nemo nisi stolidus, dubitare posset, quin voluntas illa Principis esset efficax & antecederet prævisione absolute futuritionis mediocrum, quibus hoc exequitur. Ipsa est enim causa, cur media tam certa & infallibilia deligantur & adhibeantur, & futura sint ne forte propositum voluntatis istius irritum fiat. Ex quo sanè necesse est, plus Deum & efficacius finem diligere, æternam vitam & gloriam & regnum, quam ea quæ adhibet media, & mediorum assumptionem, non alia ex causa fluere, quam ex præconcepta efficaci intentione istius finis. Quod etiam aperte ac disertè dicit alio in loco, ubi de solo cælesti regno mentio fit: Ipse nos minus diligit quales nunc sumus; & huic ideo liberat, ne semper tales simus. Quod cum obscurius dictum esset, explicans quid hoc sibi velit: Ipse dominus illam que futura est vitam nostram, qualis in nobis futura sit sciens, hoc est æternam gloriam prædestinatione plus amat, ut ad eam nos amando perducatur.

In Psal. 51. in initio.

Tract. alij. in Ioan.

CAPUT XVIII.

Secunda, ex voluntate singulari salutis parvulorum.

SECUNDO sæpè Augustinus in particulari de parvulis docet, quod quando vult omnes salvos facere in regno cælorum, impedit mortem omnesque causas, quibus inane fieret decretum voluntatis ejus, denique procurat oportune baptismum, quo in sanctitate moriantur, ne alioquin in eis prædestinata salus adimatur. In quo sane agendi & procurandi modo, velle quod finis ille salutis æternæ non efficaciter diligatur, antequam ista media adhibita esse videat, nec ex illo tanquam scopo fiat quod omnia cooperentur implenda intentioni Dei, nimiam videtur esse pervicacia. Sic ergo loquitur Augustinus: Quam queso allaturi sunt causam, quod alius sic gubernatur, ut baptizatus hinc exeat, alius infidelium manibus traditus, vel etiam fidelium, prius quam ab eis baptizandus offeratur, exspiret? Et instantius paulò post: Et cur providentia Dei, cui nostri capilli numerati sunt, sine cuius voluntate non cadit passer in terram que nec feno premitur, nec fortibus casibus impeditur, nec alla iniquitate corrumpitur, ut renascantur ad hæreticam cælestem non consulti

Epist. 105.

Ibid.

A omnibus parvulis filiorum suorum, & nonnulli consulti etiam parvulis impiorum? Quod declarat exemplo parvuli ex stupro nati, qui casu baptizatus, sit æterni consorti & particeps regni. Quam questionem & alijs nonnullis locis facit, ita ut dicat, quod quibusdam parvulis quibus vult, etiam non volentibus neque currentibus subvenit, & alijs, quibus non vult subvenire, non subvenit, itemque quod parvulis fidelium pereuntibus, si vellet huius Lavacri gratiam procuraret, in cuius potestate sunt omnia. In ista igitur expedienda questione reddendaque istius diversitatis ratione plerumque Augustinus recurrit ad altitudinem iudiciorum Dei, quam in eo positam esse indicat, quod unum elegerit atque prædestinaverit, alterum non. Nam libro 4. contra Iulianum, cum eandem ventilasset questionem, eo tandem venit: Novit Dominus qui sunt eius; & in eorum salute atque in suam regnum introductione certa est voluntas eius, certa, quia nullis impedimentis obstantibus certo assequitur id quod vult, videlicet introductionem in regnum. Nam & in illo loco, Novit Dominus qui sunt

C. lib. 2. ad Bonif. c. 7. 4. cont. Iul. c. 8.

Vide ibi de dono pers. c. 11. Lib. de Cor. & grat. c. 8.

Lib. 4. cont. Iul. c. 8.

qui sunt eius, quem ex Apostolo citat, semper illam decantatam Dei prædestinantis præscientiam intelligere solet. Vnde & alibi, cum diu prædestinationem illam & electionem gratiæ, id est, gratuitam, tanquam radicem diuersitatis gratiæ negatæ vel datæ prædicasset, exprimens, quid illa electio respiceret: *Ex his*, inquit, electis ante constitutionem mundi,

A nemo perit, quacunquæ ætate moriatur. Absit enim, ut prædestinatio ad vitam, sine sacramento mediatoris finire permittatur hanc vitam. Quæ prædestinatio ad vitam nempe æternam sive beatitudinem significatur esse radix, cur sacramentum acquirendæ istius vitæ quoquo modo ei procuratur, antequam ex hac vita discedat,

C A P V T X I X.

Tertia, ex voluntate illa, quæ velut radix est gubernationis mirabilis circa adultos.

TERTIO non tantum comparatione parvulorum illam causam esse traditur, cur eis in tempore baptismus procuratur, sed etiam eandem illam gratuitam electionem ad gloriam, radicem unicuique statuit, cur alios tantâ benignitate, alios tantâ severitate tractet; usque adeo, ut ex isto fonte omnium donorum divinorum collationem, atque diversitatem fluere ac pendere fateatur. Tanta enim omnipotentissimæ gubernationis vigilantia, semper ad illius voluntatis impletionem collimat in omnibus, quæ circa electos facit, aut fieri sinit, ut sive sent sive cadant, omnia eis cooperentur in bonum. Quod si ita est, profecto impossibile est, non esse istam electionem ad regnum efficacissimam, quæ mediorem assumptionem tam efficacium, & infallibilium illi scopo consequendo parit: impossibile etiam, ut eam præscientia absoluta meritorum aut mortis in gratia antecedit, cum ipsa sit illa per quam & fides, & merita, & perseverantia, & mors in gratia procuratur.

A minus ac de parvulis, locus ille intelligitur, quem produximus: *Ex his nemo perit quacunquæ ætate moriatur. Absit enim, ut prædestinatio ad vitam sine sacramento mediatoris finire permittatur hanc vitam.* Hæc est ratio, cur uni, non alteri baptizatorum delinquentium detur spiritus penitentia. Nam Apostoli locum obijciente Iuliano, quo dicit: *Bonitas Dei ad penitentiam adducit*, ut universorum penitentiam Deum procurare convinceret, respondet Augustinus: *Verum esse constat, sed quem prædestinavit, adducit.* Prædestinatus autem ad vitam æternam intelligit, ut jam in eodem loco diximus. Et uberior hoc idem ibidem agens: *Quod præbendo patientiam dat locum penitentia nolens aliquem perire, Novit Dominus qui sunt eius, & omnia cooperantur in bonum, sed his qui secundum propositum vocati sunt.* Hoc autem propositum, esse decretum prædestinationis ad æternam gloriam infra laboriosius ostensuri sumus. Itaque ibidem sensu sibi cohærente, subtexit: *Ex isto numero electorum & prædestinatorum etiam qui pessimam duxerunt vitam per Dei benignitatem adducuntur ad penitentiam, per cuius patientiam, non sunt huic vitam in ipsa scelorum perpetratione subtrahiti.*

Et quamvis de omnibus bonis quæ in hac vita electis præ reprobis conferuntur, simul & lemel hoc patefacere (ut mox facturi sumus) facilius sit, multoque compendiosius, non invidie tamen fuerit, hoc etiam sigillatim de omnibus demonstrare, ut quanta sit in doctrina S. Augustini constantia, & in omnibus lucubrationibus uniformitas, luculentius pateat. Nam imprimis hæc est in Augustini scriptis ratio, cur uni præ alio detur fides, quæ est initium donorum Dei: *Non enim omnium est fides, tanquam diceret: Non enim apud omnes etiam volens orantibus glorificabitur verbum Dei, quia ipsi utique fuerant credituri, qui ordinati erant in vitam æternam; prædestinati in adoptionem filiorum per Iesum Christum, & electi in ipso ante mundi constitutionem.* Hanc autem ordinationem in vitam æternam eorum esse dumtaxat, qui tandem accepto perseverantiæ dono in gratia morituri sunt, Augustinus alibi expresse tradit: *Quis, inquit, in æternam vitam potuit ordinari, nisi perseverantia dono? Quandoquidem qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Quis saluus nisi æternæ?* Hæc est ratio, cur uni, non alteri, non solum ex parvulis, sed etiam ex majoribus baptismi quo salvandus est, conferatur, Nam de majoribus, mox accepto baptismi morientibus, non

Hæc est causa, cur incarnationis, & passionis, & mortis dominicæ medicina, cum alijs inaudita & inexperta sit, alijs tamen innotescat, peccata deleat, ad justificationem æternæ vitæ proficit, quos videlicet in regni sui cælestis gloriam prædestinavit: *Idem ipse Dominus noster hanc suam medelam nullis generis humani temporibus ante ultimum futurum iudicium denegavit eis, quos per certissimam præscientiam & iustissimam beneficentiam secum regnatos in vitam prædestinavit æternam.* Quasi diceret, nemini subtraxit medium istud medicinæ necessarium, cui finem perfectæ sanitatis prædestinavit.

Hæc est ratio, cur quibusdam eorum qui à tramite iustitiæ & veritatis exorbitant, correctio utiliter adhibeatur, ita ceteris obdurescentibus in malitia spiritu compuncti redeant, ne prædestinata sibi vitæ æternæ salute priventur: *Si secundum propositum vocatus est iste, procul dubio illi etiam quod corripitur Deus cooperatur in bonum.* Et paulo post: *Scit enim ealem corripiendum, facturo Deo aut misericordiam aut iudicium. Misericordiam quidem si à massa perditionis ille qui corripitur gratia largitate discretus est, & non inter vasa que per secula sunt in perditionem, sed inter vasa misericordie, qua*

lib. 5. cont.

lib. 5. cont. lib. 5. 4.

lib. 5.

lib. 5.

lib. 5.

lib. 5. de per. merit. 5. 87.

Epist. 107.

lib. de Cor. & grat. c. 6.

lib. de Cor. & grat. c. 6.

